

Bryssel 22.1.2021
COM(2021) 24 final

2021/0011 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**TIR-carnet’isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevan
tulliyleissopimuksen hallinnollisessa komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta
kannasta yleissopimuksen muuttamista koskevaan ehdotukseen**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevalla tullileissopimuksella¹ perustetussa hallinnollisessa komiteassa unionin puolesta otettavasta kannasta useisiin kyseiseen sopimukseen suunniteltuihin muutoksiin.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskeva tullileissopimus

TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälisestä kuljetuksesta 14. marraskuuta 1975 tehdyn tullileissopimuksen tarkoituksena on helpottaa tavaroiden kansainvälisiä kuljetuksia lähtötullitoimipaikoista määrätullitoimipaikkoihin niin monen maan kautta kuin on tarpeen. Sopimus tuli voimaan vuonna 1978. Marraskuussa 2020 yleissopimuksessa oli 76 osapuolta eli 75 valtiota ja Euroopan unioni.

Euroopan unionista tuli TIR-yleissopimuksen² osapuoli 20. kesäkuuta 1983. Myös kaikki jäsenvaltiot ovat sen osapuolia.

2.2. Hallinnollinen komitea

Hallinnollinen komitea toimii TIR-yleissopimuksen puitteissa. Hallinnollisen komitean tehtävänä on käsitellä ja hyväksyä TIR-yleissopimuksen muutokset. Ehdotuksista äänestetään, ja kullakin osapuolena olevalla valtiolla, joka on edustettuna hallinnollisen komitean istunnossa, on yksi ääni. Unionilla on yksinomainen toimivalta TIR-yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa tulliasioissa. TIR-yleissopimuksen 52 artiklan 3 kohdan mukaisesti unionilla ei kuitenkaan tull- ja talousliittona ole omaa äänioikeutta jäsenvaltioidensa äänioikeuden lisäksi. Kaikki jäsenvaltiot ovat äänivaltaisia osapuolia.

TIR-yleissopimuksen muutokset hyväksytään läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kahden kolmasosan enemmistöllä. Päätösvaltaisuus edellyttää, että vähintään kolmasosa sopimusvaltioista osallistuu päätöksen tekemiseen.

2.3. Suunniteltu hallinnollisen komitean säädös

Hallinnollisen komitean on määrä tehdä helmikuussa 2021 pidettävässä 74. istunnossaan päätös TIR-yleissopimukseen ehdotettujen muutosten hyväksymisestä, jäljempänä 'suunniteltu säädös'.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on mukauttaa TIR-carnet'n mallia, jotta TIR-kuljetustoimenpiteessä mahdollisesti mukana olevien lähtö- ja/tai määrätullitoimipaikkojen lukumäärän kasvu otettaisiin huomioon.

Suunnitellusta säädöksestä tulee osapuolia sitova TIR-yleissopimuksen 59 ja 60 artiklan mukaisesti.

TIR-yleissopimuksen 59 artikla koskee varsinaiseen sopimustekstiin tehtäviä muutoksia, ja siinä määrätään seuraavaa: ”Jollei 60 artiklan määräyksistä muuta johdu, jokainen ehdotettu muutos, josta on ilmoitettu edellä olevan kohdan mukaisesti, tulee voimaan kaikkia

¹ TIR on lyhenne sanoista ”Transports Internationaux Routiers” (kansainväliset maantiekuljetukset).

² Neuvoston asetus (ETY) N:o 2112/78, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1978, TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevan Genevessä 14 päivänä marraskuuta 1975 tehdyn tullileissopimuksen tekemisestä (EYVL L 252, 14.9.1978, s. 1).

sopimuspuolia sitovana kolmen kuukauden kuluttua ehdotetun muutoksen ilmoittamispäivää seuraavan 12 kuukauden ajanjakson päättymisestä edellyttäen, ettei sanotun ajanjakson aikana mikään sopimusvaltioista ole esittänyt ehdotettua muutosta koskevaa vastalauseita Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille. Mikäli ehdotettua muutosta koskeva vastalause on esitetty tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti, muutoksen ei katsota tulleen hyväksytyksi eikä sillä ole mitään vaikutusta.”

TIR-yleissopimuksen 60 artikla koskee sopimuksen liitteisiin tehtäviä muutoksia, ja siinä määrätään seuraavaa: ”Jokainen 59 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti käsitelty muutosehdotus liitteisiin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ja 10 tulee voimaan päivänä, jonka hallinnollinen komitea määrää muutoksen hyväksymispäivänä, jollei kyseisen komitean samaan aikaan asettamaan edellistä aikaisempaan määräpäivään mennessä viisi sopimusvaltiota tai yksi viidesosa sopimusvaltioista, riippuen siitä, kumpi lukumäärä on pienempi, esitä Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille muutosta koskevaa vastalauseita. Hallinnollinen komitea päättää tässä kohdassa tarkoitetuista määräpäivistä läsnä olleiden ja äänestykseen osallistuneiden jäsenten kahden kolmasosan ääntenemmistöllä.”

Unionin puolesta otettava kanta

Unioni kannattaa TIR-yleissopimuksen liitteen 1 muuttamista koskevaa ehdotusta ja TIR-carnet’n mallien ulkoasun päivittämistä, koska se on yhdenmukainen 18 artiklaan aiemmin hyväksytyjen muutosten kanssa, joilla lisättiin TIR-kuljetuksen aikana käytettävien tullitoimipaikkojen enimmäismäärää.

TIR-carnet’iden mallit 1 ja 2 saatetaan ajan tasalle Euroopan komission ehdotuksen mukaisesti³. Malli 1 on tällä hetkellä käytettävä TIR-carnet’n vakiomalli, ja malli 2 on tupakkaa/alkoholia koskeva TIR-carnet, jota ei toistaiseksi käytetä. Johdonmukaisuuden vuoksi ja lisämuutosten välttämiseksi näitä kahta mallia on tarpeen muuttaa samanaikaisesti. Uudet mallit ovat neuvoston päätösehdotuksen liitteenä.

Näillä muutoksilla on myönteinen käytännön vaikutus, koska ne antavat talouden toimijoille mahdollisuuden joustavampaan lähtö- ja määrätullitoimipaikkojensa valintaan.

Tämä on myönteinen kehitys, joka lisää TIR-yleissopimuksen houkuttelevuutta. Euroopan unioni tukee tätä aloitetta, joka voi helpottaa kansainvälisen passitusjärjestelmän käyttöä.

3. OIKEUSPERUSTA

3.1. Menettelyllinen oikeusperusta

3.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”.

Ilmaisu ”säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia” käsittää myös sellaiset säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa

³ Tämän ehdotuksen liitteessä on TIR-carnet’n uusi ulkoasu: jos sitä ei löydy LegisWritessa, on syytä tehdä DQC-tarkastus.

myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa”⁴.

3.1.2. Soveltaminen tässä asiassa

Hallinnollinen komitea on sopimuksella eli TIR-yleissopimuksella perustettu elin.

Säädöksellä, joka hallinnollisen komitean on määrä antaa, on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on TIR-yleissopimuksen 59 ja 60 artiklan mukaisesti kansainvälisen oikeuden nojalla sitova.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on sen vuoksi SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

3.2. Aineellinen oikeusperusta

3.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

3.2.2. Soveltaminen tässä asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan.

Sen vuoksi päätösehdotuksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

3.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana olisi oltava SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

4. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska hallinnollisen komitean säädöksellä muutetaan TIR-yleissopimusta ja sen liitteitä, on aiheellista julkaista säädös *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen, kun säädös on annettu.

⁴ Unionin tuomioistuimen tuomio, 7. lokakuuta 2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

TIR-carnet’isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevan tulliyhteissopimuksen hallinnollisessa komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yleissopimuksen muuttamista koskevaan ehdotukseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) TIR-carnet’isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälisestä kuljetuksesta 14 päivänä marraskuuta 1975 tehty tulliyhteissopimus, jäljempänä ’TIR-yleissopimus’, hyväksyttiin Euroopan talousyhteisön puolesta neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2112/78⁵, ja se tuli voimaan yhteisössä 20 päivänä kesäkuuta 1983⁶.
- (2) TIR-yleissopimuksen konsolidoitu toisinto julkaistiin neuvoston päätöksen 2009/477/EY liitteenä, ja sen mukaan komissio julkaisee yleissopimukseen tulevaisuudessa tehtävät muutokset ja ilmoittaa niiden voimaantulopäivän *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (3) TIR-yleissopimuksen 59 ja 60 artiklan nojalla TIR-yleissopimuksen hallinnollinen komitea, jäljempänä ’hallinnollinen komitea’, voi hyväksyä muutoksia TIR-yleissopimukseen ja sen liitteisiin läsnä olleiden ja äänestykseen osallistuneiden sopimuspuolten kahden kolmasosan ääntenenemmistöllä.
- (4) Hallinnollisen komitean on määrä hyväksyä 9-12 päivänä helmikuuta 2021 pidettävässä 74. istunnossaan tai jossakin sitä seuraavista istunnoista useita muutoksia TIR-yleissopimuksen liitteisiin.
- (5) On aiheellista vahvistaa hallinnollisessa komiteassa unionin puolesta otettava kanta, koska muutokset tulevat sitomaan unionia.
- (6) Jotta voidaan ottaa huomioon TIR-yleissopimuksen 18 artiklaan aiemmin tehty muutos, jolla korotetaan TIR-toimenpiteeseen mahdollisesti osallistuvien tullitoimipaikkojen lukumäärää, on tarpeen muuttaa TIR-yleissopimuksen liite 1 ja päivittää TIR-carnet’n mallien 1 ja 2 ulkoasu.
- (7) Sen vuoksi hallinnollisessa komiteassa unionin puolesta otettavan kannan olisi perustuttava tämän päätöksen liitteenä oleviin muutosluonnoksiin. Tämä ei rajoita mahdollisuutta tehdä sellaisia vähäisiä muutoksia muutosluonnoksiin, jotka eivät ole

⁵ Neuvoston asetus (ETY) N:o 2112/78, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1978, TIR-carnet’isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevan Genevessä 14 päivänä marraskuuta 1975 tehdyn tulliyhteissopimuksen tekemisestä (EYVL L 252, 14.9.1978, s. 1).

⁶ EYVL L 31, 2.2.1983, s. 13.

olennaisia ja joista unionin edustajat sopivat TIR-yleissopimuksen hallinnollisessa komiteassa ilman uutta neuvoston päätöstä.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevan tulliyleissopimuksen, jäljempänä 'TIR-yleissopimus', hallinnollisen komitean 74. istunnossa tai jossakin sitä seuraavista istunnoista unionin puolesta otettava kanta perustuu tämän päätöksen liitteenä oleviin muutosluonnoksiin.

2 artikla

Komissio esittää 1 artiklassa tarkoitetun kannan. Unionin jäsenvaltiot esittävät unionin kannan TIR-yleissopimuksen hallinnollisessa komiteassa käytävässä virallisessa äänestyksessä toimien yhdessä unionin etujen mukaisesti.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille ja komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*